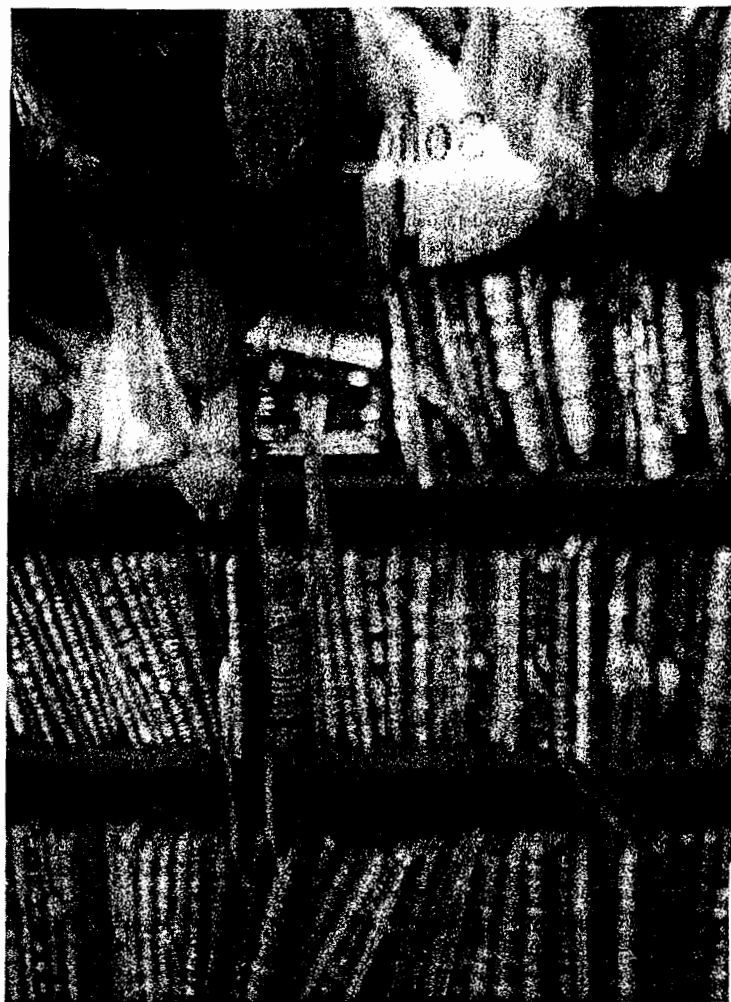

Doro Balaguer

Antic fundador i dirigent del PCPV i militant també de la UPV, desenganyat, però tanmateix esperançat, Doro Balaguer aventura que els vells ideals tornaran sota nous plantejaments

BIOGRAFIA

—NOM I COGNOMS
Isidoro Balaguer Sanchis

—LLOC I ANY DE
NAIXEMENT
València, 1931

—PROFESSIÓ
Deixà una prometedora carrera com a pintor per continuar amb el negoci familiar (passamaneria i fàbrica). Com a polític va participar en la formació del Partit Comunista del País Valencià (PCPV) i també en la creació de la Unitat del Poble Valencià (UPV). En els dos va mantindre una militància activa i destacada.

—ALTRES ACTIVITATS
Ha escrit articles per a diversos diaris i revistes. L'any 1994 va publicar el llibre «Renau, pintura i política». De fet va ser clau en la constitució de la Fundació Renau.

E. PEIRÓ
● La Universitat de València ha distingit Doro Balaguer amb la concessió de la medalla d'aquesta institució «per la seua intensa participació en activitats culturals i polítiques encaminades a guanyar espais de normalitat i llibertat». En la seua trajectòria política ha sigut cabdal la fusió de l'ideal d'esquerra i la reflexió sobre la dimensió nacional de la realitat valenciana i la seua inserció en el marc lingüístic i cultural que li és propi. Li preguntem sobre aquestes qüestions. L'altre tret que sempre l'ha caracteritzat —l'escepticisme acompanyat alhora del convenciment que és possible un altre futur— es manté al llarg de l'entrevista.

—El professor Emèrit Bono al final de la seua *laudatio* va dir de

vostè, parafresant Renau, que era un «etern nostàlgic del futur». Se sent identificat amb aquesta afirmació?

—«Renau deia això perquè pensava que els ideals comunistes, aquelles utopies... tard o prompte s'arribarien a complir. Jo no sóc tan optimista, però sí que és de veres que la gent que no confia en el present, o que no està contenta amb el present, sempre pensa que ja vindran temps millors.»

—En el seu discurs vostè es va mostrar molt decebut pel present, producte del procés de la transició...

—«En plena transició es va viure un ambient d'eufòria excessiu i utòpic. Aleshores jo ja era esceptic, però estic decebut perquè el resultat ha sigut pitjor encara

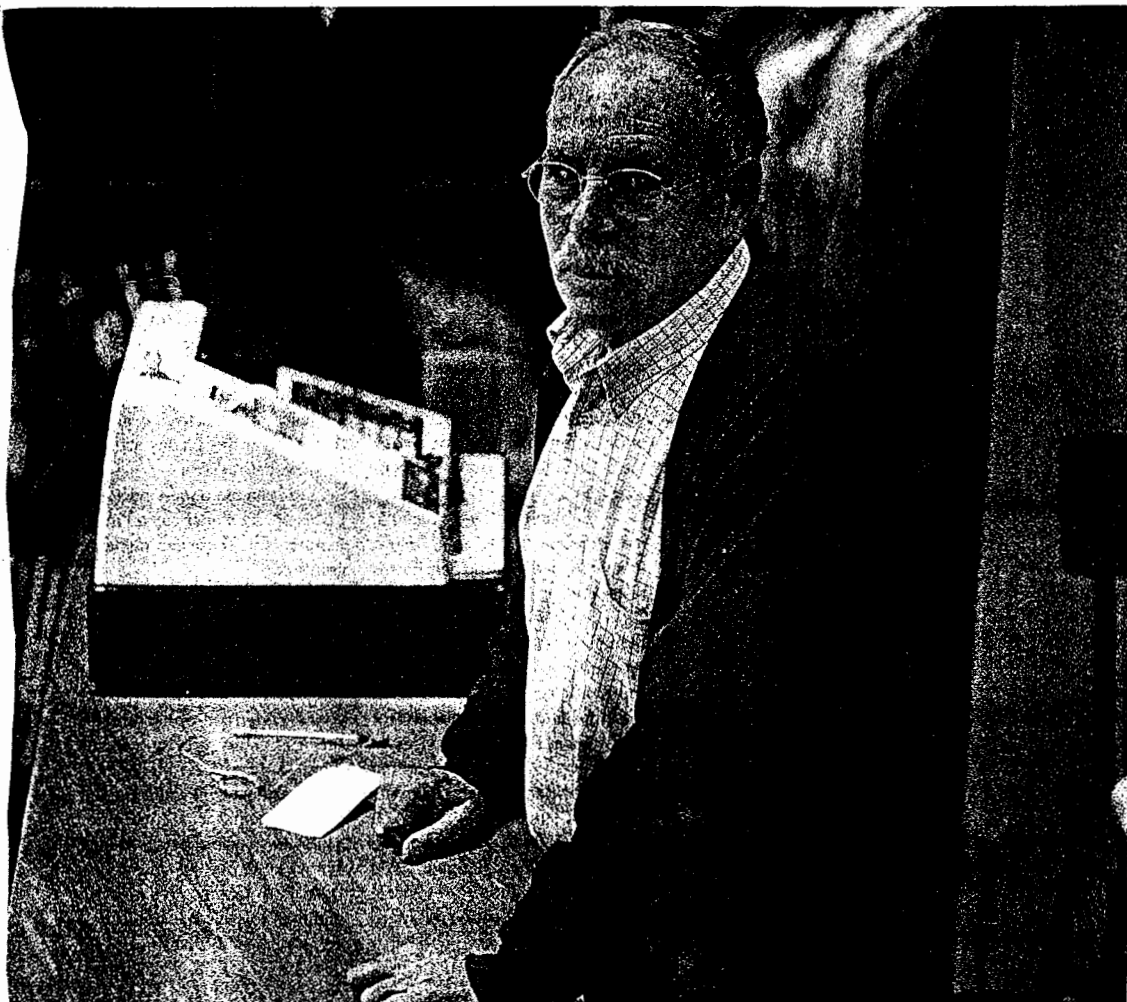
del que es podia esperar. Hem entrat en la mecànica de les democràcies relatives. Pensàvem en una societat més lliure i més participativa; res a veure amb aquesta mena de democràcia desigual i globalitzada que ens ha substituït la societat de dignitat que somiàvem per l'anomenada societat del benestar, on una enorme quantitat d'informació, molt manipulada, limita la llibertat a un patró restringit, teledirigit i obligatori, molt convenient per a qui el dicta. Una societat en la qual s'accepta amb naturalitat la manca de principis del que, en altre temps, se'n deia classe dominant.»

—En concret, quina anàlisi en fa, del panorama polític actual del País Valencià?

—«Difícilment puc fer-ne cap. Vaig deixar la política i per tant

l'interés per seguir el seu dia a dia. No cal dir que la dreta ha aconseguit el poder i que hi ha un conformisme entre la gent producte d'aquesta dreta. La dreta conforma l'opinió pública i els ciutadans, en general, l'accepten. Se li fa creure que ningú s'ho passa malament i per tant es despolititza i desmobilitza. Per exemple, el problema de l'emigració, en la dècada dels setanta, fins i tot vivint encara Franco, hauria provocat una mobilització immensa. La gent reaccionava davant d'allò que li semblava intolerable. Ara no es mobilitza ningú. I no és que els partits d'esquerra siguen massa passius; si cridaren a la mobilització no hi acudiria ningú. El problema no és que 'l'esquerra ja no és l'esquerra', és que la dreta ha aplacat les consciències.»

«PENSÀVEM EN UNA SOCIETAT MÉS LLIURE I MÉS PARTICIPATIVA; RES A VEURE AMB AQUESTA DEMOCRÀCIA DESIGUAL I GLOBALITZADA MOLT CONVENIENT PER A QUI DICTA»

—Vol dir que s'ha fet que no més ens preocupe el nostre benestar econòmic?

—«Evidentment. A més, és una trampa. La gent no viu tant bé com donen a entendre les notícies. Però com que la sensació és que estem millor que estàvem... És clar, si es compara amb situacions pitjors, la gent es conforma que li arribi per a alimentar-se i tindre amb què vestir-se. La mirada no es dirigeix als pensionistes alemanys, per exemple, que vénen i es compren una casa per a viure a Xàbia, Dénia... i no espensa a aspirar al mateix. Per contra, les ajudes socials han disminuït, el poder adquisitiu va a la baixa...»

—Tant poc confia en la capacitat crítica de la societat?

—«L'obligació del poder de

cuidar-se de tantes coses com les ajudes socials s'ha abandonat. El conformisme i la manca de preocupació és la tònica general. Supose que quan s'arribi al límit, quan la gent comprova que està pitjor, supose que reaccionarà. Ja hi ha qui es preocupa, però les protestes són sectorials. Els professionals de l'ensenyament es manifesten per la defensa de l'escola... però perquè la societat es bellugue un poc es necessita que la gent proteste no únicament quan veu agredida directament la seua professió, sinó que la que no té res a veure amb l'ensenyament es mobilitze també quan aquests ho fan. I això no passa.»

—Es va allunyar de la política perquè cap partit s'adeia amb la seua ideologia?

—«Amb els anys es pensa de

manera diferent, però jo podria continuar tant en la UPV —o el Bloc— com en el Partit Comunista perquè ideològicament puc subscriure moltes de les seues afirmacions. És, sobretot, la part interior dels partits el que no em plau; sempre hi han baralles... Que no és que siga greu; és normal que hi haja discussions entre els membres de col·lectius amplis, però si aquestes passen a primera fila, preferisc no tindre-hi res a veure. D'altra banda, ja no tinc ni edat, ni ganes per a l'acció política continuada, cosa que no lleva que de tant en tant recolze algun acte concret.»

—Per què va abandonar aquests partits?

—«Arribà un punt en què el Partit Comunista era realment allò que es deia que era: monolític,

totalitari... I després d'haver passat més de vint anys en la clandestinitat, en la legalitat no volia aguantar una situació que em semblava insuportablement autoritària. El més normal era dir: ja s'apanyaran! En el cas de la UPV va ser diferent. Es va encaminar cap a un idea de nacionalisme diferent de la que jo he mantingut sempre. Es produí una aproximació a posicions regionalistes per part d'un sector de la UPV que ha sigut el que finalment s'ho ha ficat a la butxaca. Jo crec en un nacionalisme com a via de llibertat, i no de patriotisme.»

—El terme nacionalisme s'interpreta de moltíssimes maneres. Continuament es barreja amb uns altres com regionalisme, autodeterminació, independentisme i fins i tot terrorisme. A on condueixen tants conceptes?

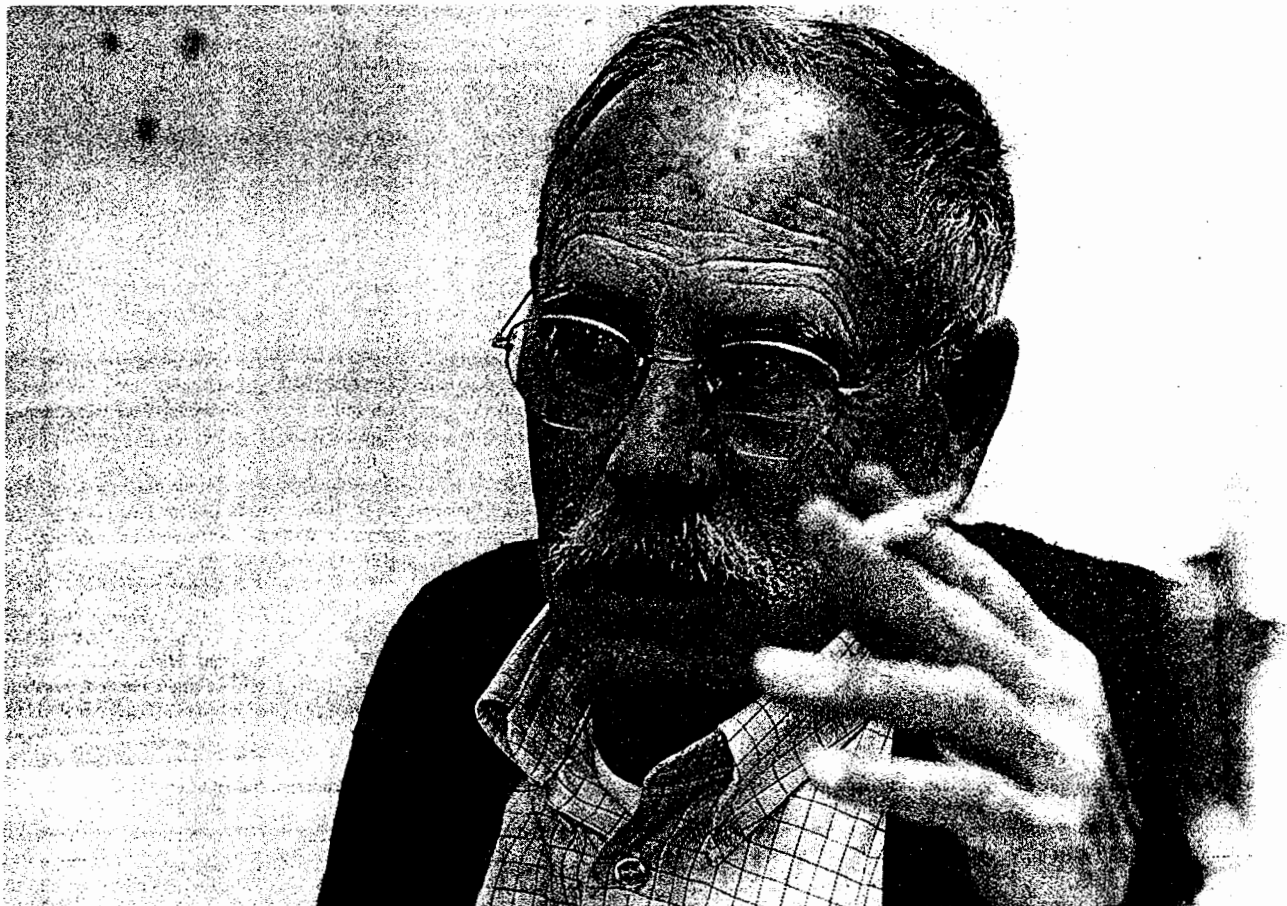
—«El nacionalisme es defineix pel seu objectiu, que és l'independentisme; és a dir, un és nacionalista pensant que la seua col·lectivitat, un dia o un altre, es definirà a ella mateixa tot delimitant el seu futur. Si no pot determinar això, el nacionalisme té molt poc de sentit; és una cosa semblant a un regionalisme més o menys avançat. Es diu: 'Nosaltres formem part de l'Estat espanyol, però hem de tindre una sèrie de prerrogatives com a poble, per l'idioma, etc.'. Amb això que s'anomena autonomia, mai arribarem gaire lluny. No sé... és molt complex. Quina és la fórmula per a projectar el nacionalisme, tal com jo l'entenc? El del Principat, per exemple, és un nacionalisme que sí, però que no. Oficialment —perquè allà com ací també hi ha de tot— els seus representants són partidaris de l'autodeterminació, però alhora es passen la vida explicant que no volen la independència... És contradictori i incoherent perquè no s'encara el futur. El futur, no ja d'un país concret com Catalunya o València o el que siga, sino d'Europa.»

—Creu en allò de l'Europa de les nacions?

—«A la Unió Europea cada dia hi han més entitats que no

Segueix a la plana següent

«LA DRETA HA PROVOCAT LA DESPOLITIZACIÓ I LA DESMOBILITZACIÓ CIUTADANA. HA GENERAT L'OPINIÓ QUE VIVIM MOLT BÉ; PERÒ COMPARAT AMB QUÈ?»

deixant menjar massa terreny per la dreta i per aquella mena d'idea que pensar en clau d'esquerres és un anacronisme. Si els suposats partits d'esquerra es convencen d'això, aleshores estem perduts. Haurien de ser els primers a creure's que la modernitat no està en mans de la dreta.»

—El comunisme es va emportar a la tomba una possible societat basada en els idearis de l'esquerra?

—«Vaig estar militant en el Partit Comunista durant molts anys, encara que mai he sigut un estudiós del marxisme ni res d'això. En total dec haver llegit quatre coses de Marx, dos o tres de Lenin... i a voltes amb la impressió que no sabia de què estaven parlant. Però hi havia una cosa que estava clara. Preteníem una societat més anivellada, no una societat com aquesta, absolu-

tament distorsionada per la desigualtat entre gent poderosíssima, gent normal, i gent absolutament desgraciada. La base era aquest principi. Després s'afegien moltes altres coses, però allò que consideràvem fonamental crec que continua sent una necessitat. Espere que algú ho arriparà algun dia amb unes altres formes. Que a l'antiga Unió Soviètica es va aconseguir cert igualitarisme no es pot posar en dubte, el que passa és que es va aconseguir fent barbaritats, amb abús de poder, i això va desprestigiar el que tenia de bo totalment. Però que això es podia haver fet en llibertat, jo tampoc no en tinc cap dubte. Podria haver ocorregut. Què és una especulació...? Hi ha teòrics que diuen que les conclusions de Marx havien de portar necessàriament a una societat totalitària. No opine el mateix. El fet, però,

és que aquella sèrie d'ideals creats a partir del marxisme s'han perdut...»

[Doro Balaguer guarda un moment de silenci]

—No sembla gaire convençut.

—És que... Perduts del tot, que diguem, no ho estan. Hi ha gent que encara els té al cap i els considera una possibilitat de futur. Però amb altres paràmetres. Tots aquests moviments, encara embrionaris, de protestes contra la globalització són símptomes que són uns quants els que, sense estar afiliats o sense tindre una ideologia molt concreta, estan pensant en una societat diferent. I ja s'hi està actuant.»

—Però algunes d'aquestes actuacions, estic pensant en les onagés, no s'han institucionalitzat massa, i s'ha perdut així part de la seua essència?

—«Sí. Sobretot ací. A l'Estat

Doro Balaguer sent la transició com una ocasió perduda, com un fracàs. Li sembla inexplicable el seu prestigi: «Enllestiren una constitució que impedeix el dret d'autodeterminació i qualsevol exigència de sobania a canvi d'un model d'estat amb moltes comunitats autònomes, on n'hi ha de primera i de segona; d'històriques; de recents i, fins i tot d'inesperades, per ningú.» / MARIA TORTOSA

espanyol les onagés li van d'allò més bé. Estan fent una faena que li pertoca realitzar al govern. A més, amb la moguda de les subvencions s'ha clavat en aquestes i, en certa manera, els han tapat la boca. Què soluciona que uns metges se'n vagin a Àfrica a curar malalts. Així les coses es mantenen tal qual. Es tracta de trencar la dinàmica actual, que el Tercer Món pugui realitzar per si mateix una sèrie de progressos, que tinguin els seus propis metges, etc. Però això no interessa. El Tercer Món és un reducte que va molt bé com a mà d'obra. No culpe els membres de les organitzacions humanitàries, sinó els governs, que les estan utilitzant, però aquestes s'haurien d'adonar que són els estats els que tenen l'obligació de mantindre unes relacions internacionals en sentit solidari.»

«ELS MOVIMENTS, ENCARA EMBRIONARIS, DE PROTESTA CONTRA LA GLOBALITZACIÓ SÓN SÍMPTOMA QUE HI HA QUI VEU ELS VELS IDEARIS COM UNA POSSIBILITAT DE FUTUR»

Cinco estudiantes asesorarán en la reforma. **La Universitat acuerda conceder su medalla a Doro Balaguer**

LEVANTE-EMV

VALENCIA

La junta de gobierno de la Universitat de València acordó ayer conceder su medalla al político Doro Balaguer, «por su intensa participación en actividades culturales y políticas tendentes a ganar espacio de normalidad y libertad». La propuesta fue efectuada por el director del departamento de Sociología y Antropología Social, Antonio Ariño. El decano de la Facultad de Ciencias Sociales, Ernest García, destacó el papel de Balaguer en la unificación de las plataformas de oposición al franquismo y sus trabajos sobre pintura, en especial sobre Josep Renau.

Esta junta de gobierno acordó que cinco estudiantes asesoren en la reforma de los planes de

estudios de la Universitat. La composición de los miembros fue presentada por los mismos estudiantes. También se aprobó elevar al claustro de febrero el expediente de creación de la Facultad de Economía. Se dio el visto bueno a los presupuestos de 2000 para gastos de funcionamiento de centros, departamentos e institutos. A la vez que se aprobó la concesión de una comisión de servicios por dos años al profesor del departamento de Filosofía, Ramón Almazán, que pasa a ser subdirector de música del Palau.

Por unanimidad, se aprobó el convenio marco de adscripción con la escuela universitaria Florida Universitaria y el informe sobre la propuesta de impartición de la diplomatura de Turismo por este centro.

DEL 20 AL 26
DE MARÇ
DE 2001

ELTEMPS

LA SETMANA

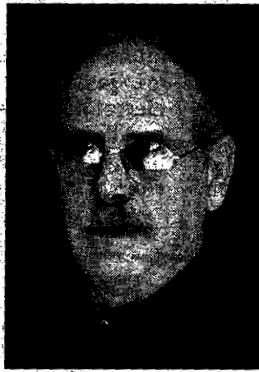
L'activista històric Doro Balaguer rep la medalla de la Universitat de València

Doro Balaguer, a l'esquerra, acompanyat del rector i del director d'Universitats.

Doro Balaguer, històric militant anti-franquista valencià, va rebre aquesta setmana la medalla de la Universitat de València per "guanyar espais de llibertat". L'antic dirigent comunista va pronunciar un poderós discurs, durant el qual es va mostrar escèptic –en realitat, pessimista– amb la política actual, i amb la transició del franquisme a la democràcia. Balaguer va considerar el resultat final de la transició com un fracàs, partint de les expectatives socials que es donaren en aquell moment.

FLORA Y FAUNA URBANAS

Doro Balaguer.

Doro Balaguer, pintor, escritor y, sobre todo, un ciudadano ejemplar, ha sido distinguido con la Medalla de Oro de la Universidad de Valencia. Se premia una trayectoria cívica

progresista, calificada por el compromiso tanto como por el exquisito respeto a las opiniones ajenas y la templanza para defender las propias. Doro Balaguer ha sido y es una referencia sosegada, rigurosa e indudable.

LEVANTE 15/MARZO/2001

El dau

L'exdirigent comunista rep la Medalla de la Universitat amb un discurs crític i radical

Doro Balaguer: «Les majories democràtiques legitimen lleis i actuacions antidemocràtiques»

M. M.

VALÈNCIA

El pintor, intel·lectual i exdirigent comunista Doro Balaguer rebé ahir de mans del rector Pedro Ruiz la Medalla d'Or de la Universitat de València amb un discurs de fort contingut valencianista i radical. L'homenatjat confessà mirar «amb certa irritació» la involució d'una actualitat «no gens satisfactòria que ens volen fer passar per modernitat». «Sobretot —afegí Balaguer— quan es comprova com les majories democràtiques legitimen lleis i actuacions antidemocràtiques i estimulen mentalitats reaccionàries i racistes.»

L'acte es desenvolupà en un Paranimf ple, amb molt destacades presències. Hi eren, entre d'altres, Joan Lerma, Carmen Martorell, Ana Noguera, Baltasar Vives, Antonio Montalbán, Joan Francesc Peris, Pere Mayor, Feliciano Albaladejo, Andreu Alfaro, Ernest Garcia i el rector de la Universidad Cardenal Herrera, José Luis Manglano. La Generalitat estigué representada pel director general d'Universitats i Investigació, Salvador Forner. El catedràtic d'economia i exconseller Emèrit Bono pronuncià la *laudatio* al voltant de la figura i la

Doro Balaguer i Pedro Ruiz, ahir al paranimf.

JOSÉ ALEIXANDRE

projecció social de Doro Balaguer. Parafrasejà Renau per dir que Balaguer és «un etern nostàlgic del futur».

El propi homenatjat ho va rati-

ficar després d'autoqualificar-se d'escèptic evolucionat cap al pessimisme. «Voldria que signifiqués —va dir sobre la medalla— un reconeixement als ciuta-

dans i ciutadanes que van aconseguir que la restauració monàrquica —és a dir, la transició— adoptés, almenys, formes parlamentàries.»

RECONOCIMIENTO

Medalla para Doro Balaguer

La Universitat de València entregó ayer su Medalla a Doro Balaguer. Este reconocimiento público es fruto de la iniciativa del Departamento de Sociología y Antropología Social que quiso reconocer a Balaguer "por su intensa participación en actividades culturales y políticas para ganar espacios de normalidad y libertad".

Doro Balaguer nació en Valencia en 1931 y estudió Bellas Artes en la Escuela San Carlos de esta ciudad. Entre 1956 y 1959, amplió sus estudios en París donde se integró en los ambientes artísticos y conoció el mundo del exilio español antifranquista.

En 1959, retornó a Valencia como miembro del Partido Comunista y llevó a cabo actividades clandestinas de oposición antifranquista. Aquel mismo año, fue detenido y encarcelado. Cuando fue liberado, continuó las labores de oposición política, logrando alcanzar un creciente y notorio relieve público en su época.

Balaguer participó intensamente en actividades culturales y políticas en las condiciones difíciles del franquismo para mantener el caliz de una resistencia cívica en defensa de los valores democráticos.

El rector Ruiz, durante la entrega de la Medalla a Doro Balaguer. José Marín

LAS PRODIGIAS

15/MARZO/2005

José María Obispo

El dau

L'intel·lectual va ser un destacat antifranquista i participà en la fundació del PCPV i la UPV

La UV atorga la medalla de la institució a Doro Balaguer per la seua tasca cultural i política

EUROPA PRESS

VALÈNCIA

La Universitat de València celebrarà demà a l'edifici històric del carrer de la Nau l'acte de lliurament de la Medalla de la Universitat a l'intel·lectual Doro Balaguer «per la seua intensa participació en activitats culturals i polítiques tendents a guanyar espais de normalitat i llibertat», segons ha explicat l'entitat acadèmica. El reconeixement és fruit de la iniciativa del departament de sociologia i d'antropologia social, que el 16 de juny de 1999 va aprovar per unanimitat una resolució en què sol·licitava a la junta de govern de la universitat la concessió de la medalla a Doro Balaguer. L'òrgan decisorí de la institució va aprovar finalment la concessió el 2 de febrer de 2000.

Doro Balaguer, nascut a València el 1931, va estudiar belles arts a l'escola de Sant Carles i entre 1956 i 1959 va ampliar la seua formació a París, on es va integrar en els ambients artístics i va conèixer el món de l'exili espanyol antifranquista.

Durant una etapa es va dedicar a la pintura amb una obra situada en el terreny de l'abstracció i l'informalisme i va participar en diverses exposicions, tant in-

Doro Balaguer.

Levante-EMV

dividuals com col·lectives, especialment junt als seus companys pintors Salvador Victòria i Eusebi Sempere. El 1959 va tornar a València com a membre del Partit Comunista i va dur a terme activitats clandestines d'oposició antifranquista, per les quals va ser detingut i portat a la presó.

Una vegada alliberat, va continuar la seua oposició política, per la qual va aconseguir un creixent relleu públic. «Es va convertir, en aquells temps de dictadura i repressió, en una figura coneguda de l'oposició antifranquista, que no amagava

les seues conviccions i el seu compromís». Segons la universitat, Balaguer va participar intensament en activitats culturals i polítiques «tendents a guanyar espais de normalitat i de llibertat i a crear, en definitiva, una esfera pública alternativa, democràtica i valenciana». En aquest sentit, va animar iniciatives valencianistes junt a amics com Joan Fuster, Andreu Alfaro, Vicent Ventura Raimon i Valerià Miralles. A més, va col·laborar amb pintors i artistes com l'Equip Crònica i Monjalés.

En l'època de la transició va

ser representant del Partit Comunista a la Mesa de Forces Polítiques i Sindicals, després d'haver impulsat experiències unitàries anteriors. Va contribuir a la valencianització del Partit Comunista i a la fundació del Partit Comunista del País Valencià (PCPV) el 1977. Va ser dirigent d'aquest partit i membre del consell de redacció del setmanari *Cal Dir*. Va participar activament en el retorn de l'artista Josep Renau, a qui l'unia una estreta amistat, i posteriorment va impulsar la creació de la Fundació Renau, dipositària del llegat del creador valencià, de la qual va ser secretari entre 1978 i 1986. El 1982 va participar en la creació de l'Agrupament d'Esquerra del País Valencià i en la fundació de la Unitat del Poble Valencià (UPV), en representació de la qual es va presentar a les eleccions generals d'aquell any.

La memòria de concessió de la medalla destaca que Balaguer ha estat «un símbol i un referent tant de les idees d'esquerra compromeses amb el País Valencià com d'una manera honesta, cívica i crítica d'entendre la política, així com d'una idea de la cultura com a pràctica de la llibertat, al marge de servituds partidistes o d'apriorismes dogmàtics».

LEVANTE 13/MARZO/2001

La Universitat otorga su medalla a Doro Balaguer

La Universitat de València concederá mañana su medalla de oro al pintor, escritor y político valenciano, Doro Balaguer, «*por su intensa participación en actividades culturales y políticas tendentes a ganar espacios de normalidad y libertad*». El acto se celebrará a las 12 horas en paraninfo de la Universitat, estará presidido por el rector Pedro Ruiz. Doro Balaguer ha sido un destacado miembro de la oposición antifranquista, fuera y dentro de España, por lo que fue encarcelado, e impulsó la creación de la Fundación Josep Renau, de quien era íntimo amigo.

MINIDIARIO 13/MARZO/2004

La UV otorga su Medalla de Oro al artista Doro Balaguer

La Universidad de Valencia-Estudi General concederá mañana su Medalla de Oro al pintor, escritor y político valenciano **Doro Balaguer**. Según la Junta de Gobierno de la UV, se ha acordado conceder esta distinción a Doro Balaguer, *"por su intensa participación en actividades culturales y políticas tendentes a ganar espacios de normalidad y libertad"*, y así lo hará saber en la ceremonia de en-

trega de la medalla que tendrá lugar en el Paraninfo de la universidad, en un acto académico que será presidido por su rector **Pedro Ruiz**. Este artista, que tras estudiar Bellas Artes se trasladó un tiempo a París, donde entró en contacto con los vanguardistas, contribuyó de manera significativa a la renovación artística valenciana desde las filas del Grupo Parpalló.

La Universitat otorga su medalla a Doro Balaguer

La Universitat de València concederá mañana su medalla de oro al pintor, escritor y político valenciano, Doro Balaguer, *«por su intensa participación en actividades culturales y políticas tendentes a ganar espacios de normalidad y libertad»*. El acto se celebrará a las 12 horas en el paraninfo de la Universitat y estará presidido por el rector Pedro Ruiz. Doro Balaguer ha sido un destacado miembro de la oposición antifranquista, fuera y dentro de España, por lo que fue encarcelado, e impulsó la creación de la Fundación Josep Renau, de quien era íntimo amigo.

UNIVERSIDAD

Doro Balaguer recibe la Medalla de Oro mañana

La Universidad de Valencia- Estudi General concederá mañana su Medalla de Oro al pintor, escritor y político valenciano Doro Balaguer. La entrega de esta distinción se celebrará en un acto académico que se celebrará en el Paraninfo de la Universidad de Valencia, en un acto que estará presidido por su rector, Pedro Ruiz.

ABE 13-III-01

La Universitat entrega su medalla al escritor y político Doro Balaguer

G. ALEMAN

VALENCIA.— La Universitat de València concederá mañana miércoles, 14 de marzo, su Medalla de Oro al pintor, escritor y político valenciano Doro Balaguer.

La entrega de esta distinción se celebrará en un acto académico que tendrá lugar en el Paraninfo de la Universitat de València, en un acto que estará presidido por su rector, Pedro Ruiz.

La Junta de Gobierno de la Universitat de València acordó conceder esta medalla a Doro Balaguer «por su intensa participación en actividades culturales y políticas tendentes a ganar espacios de normalidad y libertad».

Doro Balaguer nació en Valencia, en 1931. Se formó en el estudio de su padre y en la Escuela de Bellas Artes de San Carlos de su ciudad y más tarde se trasladó a París, donde entró en relación con los círculos de artistas vanguardistas. A su regreso a Valencia formó parte

del Grupo Parpalló, que a mediados de los años cincuenta renovó el panorama artístico valenciano.

Tras abandonar la actividad pictórica en los años 60 se integró en las filas del Partido Comunista del País Valenciano y participó en numerosos actos reivindicativos. Autor de varios libros, entre ellos, *Renau, pintura i política*, impulsó la creación de la Fundació Josep Renau.

En 1980 promovió la aparición de la revista *Trellat*, dedicada a la cultura y la política y que desapareció tres años después. En 1982 participó en la creación de la agrupación de Izquierdas del País Valencià y en la fundación del partido Unitat del Poble Valencià, en representación de la cual se presentó a las elecciones generales del mismo año.

En la actualidad Doro Balaguer colabora asiduamente en la prensa periódica, en revistas y publicaciones.

EL MUNDO 13-3-04

Medalla a Doro Balaguer "per guanyar espais de llibertat"

Dimecres que ve, dia 14 de març, se celebrarà a l'edifici històric del carrer de la Nau l'acte d'entrega de la Medalla de la Universitat de València a Doro Balaguer. Aquest reconeixement públic és fruit de la iniciativa del Departament de Sociologia i Antropologia Social que el 16 de juny del 1999 va aprovar per unanimitat una resolució en què sol·licitava a la Junta de Govern la concessió de la Medalla a Doro Balaguer "per la seua intensa participació en activitats culturals i polítiques tendents a guanyar espais de normalitat i llibertat". La Junta de Govern va aprovar la concessió el 2 de febrer del passat any.

Doro Balaguer va nàixer a València l'any 1931 i estudià Belles Arts a l'Escola de Sant Carles d'aquesta ciutat. Entre 1956 i 1959 amplia estudis a París, on s'integrà en els ambients artístics i conegué el món de l'exili espanyol antifranquista. Durant una etapa fou pintor en actiu, amb una obra situada en el terreny de l'abstracció i l'informalisme, i participà en diverses exposicions, tant individuals com col·lectives, especialment amb els seus companys pintors Salvador Victòria i Eusebi Sempere.

L'any 1959 retornà a València, ja com a membre del Partit Comunista. Dugué a terme activitats clandestines d'oposició antifranquista i fou detingut aquell mateix any, sent empresonat. Una vegada alliberat, continuà les tasques d'oposició política, assolint un creixent relleu públic. Esdevingué, en aquells temps de dictadura i de repressió policial, una figura coneguda de l'oposició antifranquista, que no amagava les seues conviccions i el seu compromís.

Balaguer participà intensament en activitats culturals i polítiques tendents a guanyar espais de normalitat i de llibertat—a crear, en definitiva, una esfera pública alternativa, democràtica i valenciana— en les condicions difícils del franquisme i a mantindre el caliu d'una resistència cívica en defensa dels valors democràtics i dels drets nacionals del País Valencià. Animà, en aquest sentit, iniciatives valencianistes al costat d'amics com ara Joan Fuster, Andreu Alfaro, Vicent Ventura, Raimon, Valerià Miralles, etc. Mantingué un estret lligam amb pintors i artistes compromesos, col·laborant amb l'Equip Crònic (Rafael Solbes, Manolo Valdés) i amb Joan Antoni Toledo o Monjalés, i també amb crítics com ara Alfons Roig i altres.

En l'època de la transició fou representant del Partit Comunista a la Taula de Forces Polítiques i Sindicals, després d'haver impulsat experiències unitàries anteriors. Contribuí a la valencianit-

zació del Partit Comunista i a la fundació del PCPV, que s'esdevingué el 1977. Fou dirigent d'aquest partit i membre del consell de redacció del setmanari *Cal Dir*. Participà activament en el retorn de Josep Renau, amb el qual l'unia una estreta amistat. Posteriorment impulsà la creació de la Fundació Renau, de la qual fou secretari entre 1978 i 1996, depositària del llegat de l'artista valencià.

El 1980 promogué l'aparició de la revista *Trellat* (revista de cultura i política que desaparegué el 1983). La demanda de democratització interna i de major compromís nacional, i algunes divergències amb la línia política, l'allunyaren del Partit Comunista a partir del 1981. L'any 1982 participà en la creació de l'Agrupament d'Esquerra del País Valencià i en la fundació de la Unitat del Poble Valencià, en representació de la qual es presentà a les eleccions generals aquell mateix any. Segons destaca la memòria de concessió de la Medalla, al llarg de tota aquesta època Doro Balaguer ha estat un símbol i un referent tant de les idees

d'esquerra compromeses amb el País Valencià com d'una manera honesta, cívica i crítica d'entendre la política, així com d'una idea de la cultura com a pràctica de la llibertat, al marge de servituds partidistes o d'apriorismes dogmàtics.

En la seua trajectòria és cabdal la fusió de l'ideal d'esquerra, entès com a radicalització de la llibertat, i la reflexió sobre la dimensió nacional de la realitat valenciana i la seua inserció en el marc lingüístic i cultural que li és propi. Els aspectes culturals d'aquesta reflexió abasten des del tema de la llengua a la interrogació entre drets individuals i drets col·lectius. Així mateix, ha desenvolupat una prolongada consideració sobre la pràctica artística i sobre el paper de l'art i els artistes en el si de la societat, i sobre el sentit del compromís polític dels intel·lectuals i els creadors en general.

Doro Balaguer col·labora assíduament en la premsa periòdica, en revistes i publicacions. L'any 1994 publicà el llibre *Renau, pintura i política* (col·lecció Sagitari, editorial Germanya).

Doro Balaguer, en el seu despatx.